

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΧΙΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2023

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Αφαίρεση και Διαχείριση Απορριμμάτων (Αμίαντος)

ΣΧΕΤ: Ν. 4819/2021 (ΦΕΚ 129/Α/23-7-2021), άρθρο 48 (Υποχρέωση Συλλογής και Μεταφοράς Αμιάντου και Λοιπών Επικίνδυνων Αποβλήτων)

Είναι γνωστό ότι στην Χώρα μας το πρόβλημα του αμιάντου είναι σοβαρότερο από όσο δείχνει, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν καταγεγραμμένα στοιχεία για το αν τα δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, ξενοδοχεία, εργοστάσια ακόμα και ιδιωτικές κατοικίες είναι κατασκευασμένες από υλικά που περιέχουν το επικίνδυνο ορυκτό. Η έκθεση των πολιτών σε αιωρούμενες/αναπνεύσιμες ίνες αμιάντου (διαμέτρου μικρότερης των 3 nm), ευθύνεται για την εμφάνιση μιας σειράς ασθενειών, όπως μεσοθηλίωμα, πνευμονική ίωση (αμιάντωση), ακόμα και καρκίνο του πνεύμονα. Για τον λόγο αυτό η κοινοτική νομοθεσία έχει κατατάξει τον αμίαντο στην κατηγορία των επικίνδυνων υλικών και συνιστά τη σταδιακή του απομάκρυνση. Στην Ελλάδα έχει απαγορευτεί η εμπορία και η χρήση των προϊόντων του αμιάντου από 10/01/2005.

Σύμφωνα με το ισχύον Νομοθετικό Πλαίσιο με θέμα «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις», ο ιδιοκτήτης, νομέας ή κάτοχος ακινήτου, όπως ιδίως γηπέδου, οικοπέδου, κτίσματος ή κατασκευής, στο οποίο βρίσκονται επικίνδυνα απόβλητα συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων αμιάντου ή αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμίαντο, υποχρεούται:

“α) Να μεριμνά αμελλητί για την ασφαλή συλλογή και μεταφορά τους, σύμφωνα με τη νομοθεσία για τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων”.

“β) Ειδικά για τα απόβλητα αμιάντου οικιακής προέλευσης, επιτρέπεται στα νοικοκυριά να παραδίδουν, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 46, σε δημοτικές εγκαταστάσεις ή σε εγκαταστάσεις που ενεργούν για λογαριασμό του οικείου Ο.Τ.Α. μη εύθρυπτο αμίαντο, υπό την προϋπόθεση ότι αυτός είναι κατάλληλα περιτυλιγμένος με αδιαπέραστο υλικό ή σε κατάλληλη σακούλα, ώστε να

εμποδίζεται η απόξεση ινών αμιάντου στον αέρα. Το σχετικό κόστος βαρύνει τον κάτοχο του αποβλήτου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον οικείο Ο.Τ.Α”.

Από τον Σεπτέμβριο 2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαθέτει σημαντική χρηματοδότηση για τη στήριξη των κρατών μελών στους τομείς της πρόληψης, της θεραπείας, των ανακαινίσεων και της ασφαλούς αφαίρεσης του αμιάντου, μέσω του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Δεδομένου ότι η χώρα μας δεν έχει λύσει ακόμα το πρόβλημα της διαχείρισης του αμιάντου που αφαιρείται από τα κτίρια (δημόσια ή ιδιωτικά), **αφού δεν επιτρέπεται η ταφή τους σε ΧΥΤΑ στην Ελλάδα**, το κόστος διαχείρισης προς το παρόν παραμένει υψηλό, αφού πληρώνουμε την μεταφορά του στην Γερμανία. Το «ξήλωμα» του αμιάντου κάτω από αυστηρά μέτρα προστασίας κοστίζει από 20 έως 35 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο (ανάλογα το μέγεθος της επιφάνειας), ενώ η μεταφορά του στους ειδικούς χώρους ταφής στην Γερμανία 1,5 ευρώ/κilo.

Συναφώς θα πρέπει να τονιστεί, ότι η αφαίρεση και η απομάκρυνση των προϊόντων αμιάντου από μία επιχείρηση/σπίτι όταν αποφασιστεί, είναι γενικά μια περίπλοκη και επικίνδυνη εργασία, με υψηλό κόστος το οποίο επιβαρύνεται ο ιδιοκτήτης, κατά την οποία θα πρέπει να τηρούνται αυστηρά μέτρα προστασίας και ασφάλειας. Οι κανονισμοί και το νομοθετικό πλαίσιο που ισχύουν για την αφαίρεση και τη διαχείριση των προϊόντων αμιάντου είναι σύνθετοι και δύσκολο να ερμηνευτούν. Το μεγαλύτερο πρόβλημα διαπιστώνεται στα σπίτια των ιδιωτών, αφού σε κάθε χωριό ή κωμόπολη ο αμιάντος αποτελούσε παλαιότερα την ευκολότερη και οικονομικότερη λύση για κάθε νοικοκυριό.

Συνοψίζοντας έχοντας υπόψη την εφαρμογή του νόμου, το κόστος της αντικατάστασης και της απομάκρυνσης των προϊόντων αμιάντου δημιουργείται ένα αντικίνητρο στους πολίτες επιλέγοντας ευκολότερους (αλλά πιο επικίνδυνους) τρόπους επίλυσης του προβλήματος, πετώντας τον αμιάντο σε αυτοσχέδιες χωματερές.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Υπάρχει πρόγραμμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση (π.χ. ΕΣΠΑ), ώστε οι Δήμοι, οι επιχειρήσεις, ακόμα και ιδιώτες, να μπορούν να ενταχθούν στη χρηματοδότηση; Τι ενέργειες προβλέπεται να κάνουν οι ενδιαφερόμενοι για να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα κονδύλια;

2. Με ποιόν τρόπο (μηχανισμούς ή ενέργειες) έχετε προβλέψει την αφαίρεση και διαχείριση των προϊόντων αμιάντου από τα δημόσια κτίρια σε όλη την Ελληνική Επικράτεια; Ποιο είναι το χρηματοδοτικό πλαίσιο που προτίθεστε να αξιοποιήσετε και ποιος ο προγραμματισμός σας;

3. Με ποιούς μηχανισμούς /κίνητρα προτίθεται η Κυβέρνηση να ενισχύσει τους ιδιώτες ώστε η μεγάλη αυτή δαπάνη για την αντικατάσταση, απομάκρυνση και διαχείριση των προϊόντων αμιάντου να μην προκαλεί αντικίνητρο για τους πολίτες;

Ο ερωτών Βουλευτής

Σταύρος Μιχαηλίδης